

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУК УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра математики та моделювання

Затверджую:

Дека́н факультету
машинобудування

_____ Валерій КАССОВ

«26» червня 2023р.

Гарант освітньої програми:

Кандидат фіз.-мат наук, доцент

_____ Ольга РОВЕНСЬКА

«20» червня 2023р.

Розглянуто і схвалено на засіданні
кафедри математики та моделювання
Протокол №16 від 20.06.2023р.

В.о. зав. кафедри

_____ Ольга РОВЕНСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

«Сучасний урок економіки»

галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта (Математика)**

ОПП (магістр) Математика

кваліфікація Магістр середньої освіти (математика).

Вчитель математики та економіки.

Розробник: С.Л. Загребельний, канд. пед. наук, доцент

Розроблено за підтримки громадської організації «Smart Maths»

<http://formathematics.com/>

2023-2024 навчальний рік

І. РОЗПОДІЛ ГОДИН

Форма навчання	Кредитів ECTS	Годин	Аудиторних годин				Самост. робота	Розподіл за семестрами		
			Лекції	Практичні	Лабораторні	Всього		Екзамени	Заліки	ДЗ
Денна/заочна	4	120	36/8	36/0	–	72/8	48/112			+

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни. Навчальна дисципліна «Сучасний урок економіки» є формування у студентів теоретичних знань та організаційно-методичних професійних педагогічних умінь з проектування і проведення навчального процесу з економічних дисциплін в умовах середніх загальноосвітніх закладів.

Головною його метою є формування у майбутніх фахівців сучасного економічного мислення, системи поглядів, теоретичних і прикладних знань, умінь і навичок щодо організації навчального процесу у школі та проведення різних видів занять.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методологічні, дидактичні та методичні підходи до організації навчального процесу та проведення різних видів занять з економіки.

Завданням навчального курсу «Сучасний урок економіки» є:

- аналіз сучасної методики навчання та системи освіти України;
- виявлення переваг застосування колективних методів навчання;
- формування у студентів теоретичних засад дидактичних особливостей викладання економіки;
- підготовка студентів до проведення уроків з економіки різними методами традиційного, активного та інтерактивного навчання;
- організування роботи студентів у такій формі, яка б моделювала практичну діяльність викладача економічних дисциплін в школі.

Отже, навчання дисципліни сприяє формуванню професійної компетентності випускника, яка поєднує у собі математичні та економічні знання майбутнього вчителя, його психолого-педагогічну та методичну підготовку, особистісні якості, формувати здатність організувати навчально-виховний процес на рівні сучасних вимог. А саме, у процесі вивчення дисципліни студент має здобути наступні компетентності:

Програмні компетентності

Загальні

Практична робота: розуміння предметної області та професійної діяльності, здатність застосовувати професійні знання у практичних ситуаціях, аналізувати, досліджувати та презентувати свій досвід.

Творчість та інновації: здатність створювати та передавати нові ідеї, генерувати інноваційні рішення відомих проблем або дослідницьких ситуацій.

Відповідальність, робота в команді та лідерство: навички міжособистісної взаємодії, здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, вміння переконувати та надихати колектив.

Інформаційні технології: засвоєння нових знань, оволодіння сучасними інформаційними технологіями.

Планування та управління: здатність планувати та управляти процесами враховуючи часові та кадрові обмеження.

Розвиток та самовдосконалення: здатність проводити самооцінку та аналіз власних досягнень, здатність до самоосвіти та вдосконалення професійних навичок.

Громадянська прихильність: здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), що базуються на національних і гуманістичних ідеалах, демократичних цінностях і традиціях України.

Екологічна свідомість: активна участь в поліпшенні стану довкілля, забезпечення здоров'я та гармонійного розвитку людини з високим рівнем якості, зокрема забезпечення охорони життя і здоров'я учнів та студентів у освітньому процесі та поза аудиторній діяльності.

Фахові

Фундаментальні знання та розуміння: здатність використовувати системні знання з фундаментальної математики, економіки та методик їх навчання, фундаментальні знання змісту шкільного курсу математики сучасної школи.

Професійні навички: здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями і студентами навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції освітнього процесу.

Психолого-педагогічні вміння: здатність здійснювати психолого-педагогічний супровід процесу навчання, проектувати цілісний освітній процес навчання, виховання та самовдосконалення учнів.

Вирішення проблем: здатність застосовувати сучасні математико-статистичні методи та пакети комп'ютерної математики до створення і аналізу математичних моделей реальних задач і процесів.

Інформаційні освітні технології: здатність до використання сучасних методів навчання, пов'язаних із використанням ІКТ і STEM технологій: мультимедійне навчання; комп'ютерне програмоване навчання; інтерактивне навчання; дистанційне навчання; використання Інтернет-технологій.

Професійна комунікація: здатність спілкуватися державною та іноземною мовами у відповідності до професійної ситуації

Академічна доброчесність: усвідомлення етичних та юридичних проблем використання інформаційних ресурсів, знання основ мережевого етикету.

Завдання вивчення дисципліни

Завдання вивчення дисципліни визначаються програмними результатами навчання, а саме випускник магістратури:

<i>«Запам'ятовування, знання»</i>	<p>Знання та розуміння основ навчальних дисциплін фундаментального циклу.</p> <p>Знання різних психолого-педагогічних і комунікаційних теорій, теорії виховання, сучасної освітньої парадигми.</p> <p>Знання, що відносяться до базових областей математики та економіки, в обсязі достатньому для успішної роботи у наукових групах.</p> <p>Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи за освітньою програмою.</p>
<i>«Уміння та застосування знань»</i>	<p>Організувати пошук відповідних наукових джерел, які мають безпосереднє відношення до фундаментальної математики та актуальних проблем методики її навчання, в тому числі з використанням іноземної мови.</p>
<i>«Аналіз» та «синтез»</i>	<p>Аналізувати основні підходи, теорії та концепції предметного циклу дисциплін з математики та економіки з урахуванням існуючих міжпредметних зв'язків.</p>
<i>«Оцінювання» та «створення (творчість)»</i>	<p>Модифікувати та створювати нові освітні та бізнес-проекти за допомогою ІКТ; передбачати нові освітні потреби і запити.</p>
<i>«Комунікація»</i>	<p>Вибирати та відслідковувати найновіші досягнення в певній області математики, економіки або методики навчання математики, взаємодіючи спілкуючись із колегами.</p> <p>Зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p>
<i>«Автономія та відповідальність»</i>	<p>Усвідомлювати відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку колективу</p> <p>Усвідомлювати необхідність подальшого навчання, вивчення, аналізу, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду, систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію</p>

Теоретичні знання

Студент повинен знати:

- зміст і завдання типових та альтернативних програм з економіки, систему тематичного планування уроків;
- основні типології уроку, місце уроку в системі уроків навчального розділу, форми уроку, засоби та принципи аналізу, основні вимоги до сучасного уроку з економіки;
- зміст і дидактичні можливості підручників, методичних посібників і періодичних видань для вчителів економіки;
- базові поняття та принципи методики викладання економічних дисциплін;
- основні методи, прийоми та засоби навчання.

Практичні уміння та навички

Студент повинен уміти:

- працювати з інформаційно-довідковими матеріалами про стан системи освіти та національної економіки України;
- обговорювати та оцінювати результати економічних та педагогічних досліджень з колегами по навчанню;
- підготувати й провести уроки з економіки за власною методикою, ґрунтуючись на прийнятих стандартах викладання цієї дисципліни;
- використовувати методи активізації навчальної діяльності учнів на уроках економіки;
- розробляти й застосовувати наочні засоби навчання, зважаючи на особливості економічних знань як предмета навчання;
- контролювати й оцінювати знання та вміння учнів загальноосвітніх шкіл.

Міждисциплінарні зв'язки: українська мова за професійним спрямуванням, психолого-педагогічні засади управління освітнім процесом, методика навчання математики та основ економіки в профільних та спеціалізованих навчальних закладах, методика розробки бізнес-проектів, сучасні освітні парадигми та технології, хмарні технології та STEM-освіта. Простежуються міждисциплінарні зв'язки з конкретними дидактиками або методиками роботи у школі.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЕКОНОМІКИ В ШКОЛІ

Тема 1.1 Зміст і мета шкільної економічної освіти

Розвиток економічного мислення та поведінки як мета економічної освіти. Базовий зміст шкільної економічної освіти: нормативно-правова база викладання, мета і завдання шкільної економіки.

Економічна освіта та економічне виховання: поняття «економічне мислення», типи і принципи економічного мислення, характеристика людини, яка економічно

мислить.

Компетентнісне спрямування економічної освіти. Структура спеціальнопредметної та загальнопредметної компетентностей економічного курсу. Унікальність та незамінність функції освітян у вирішенні економічних проблем суспільства.

Економічна культура як провідний чинник суспільного прогресу. Складові економічної культури: історія країни, географічні та етнічні особливості, культура нації, рівень господарства країни, економічна свідомість.

Тема 1.2 Засоби навчання в економічній освіті

Використання засобів навчання в економічній освіті. Навчально-методичне забезпечення викладання економіки в середній школі: програми, календарне планування, інструктивні матеріали, підручники як основні засоби навчання. Періодичні методичні видання з економіки в Україні та за рубежом, методичні посібники для вчителів економіки.

Сприйняття, типи сприйняття, наочність, наочні методи навчання, засоби навчання, технічні засоби навчання, комп'ютерні технології навчання, види наочності, моделі, графічні зображення, презентації, спостереження, демонстрація, дидактичний текст.

Системність знань, систематизація знань, структурування, структурно-логічна схема (СЛС), опорно-інформаційна схема (ОІС), тематичний план, навчальний модуль, блок інформації, графічні зображення, функції СЛС, ОІС. Інформаційні, операційні і контрольні засоби навчання. Прийоми роботи з підручником. Комп'ютерні технології навчання економіки.

Тема 1.3. Інформаційно-репродуктивні методи на уроках економіки

Специфіка економічних знань як предмета навчання. Структура економічних знань (факти, поняття, закони). Класифікація методів навчання — погляд вітчизняних педагогів (за І. Я. Лернером та М. М. Скаткіним) і зарубіжних (таксономія Б. Блума). Аналіз «Піраміди навчання». Режим (стиль) навчання: пасивний, активний, інтерактивний.

Особливості застосування традиційних методів на уроках економіки — пояснювально-ілюстративного та репродуктивного: розповідь і бесіда, пояснення із застосуванням схематичної і графічної наочності, математична формалізація економічних законів. Прийоми роботи з текстом економічного характеру: «шпаргалка», «концентрація», «ланцюжок», «філософи» тощо. Репродуктивний метод і його прийоми: виконання практичних робіт, розв'язування прикладів і найпростіших задач економічного характеру, побудова графіків та їх аналіз.

Тема 1. 4. Теоретичні засади застосування активних методів навчання економіки. Методи і прийоми проблемного навчання

Проблема активності в навчанні: психологічні та дидактичні аспекти. Активне навчання: програмоване, проблемне, інтерактивне. Інформаційні режими навчання: екстраактивний, інтроактивний та інтерактивний. Продуктивність як принцип навчання, критерії продуктивного навчання.

Методи проблемного навчання економіки: проблемний виклад, частково-пошуковий, дослідницький. Форми реалізації проблемного навчання: евристична бесіда, проблемна лекція, читання проблемних текстів, розв'язування задач високого рівня складності, аналіз соціологічних досліджень.

Тема 1.5. Інтерактивне навчання на уроках економіки: робота в групах, кейс-метод, мозкова атака

Умови організації інтерактивного навчання на уроках економіки. Організація роботи малих груп, етапи роботи, дидактичні переваги методу.

Аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод): суть методу, дидактичні та організаційні передумови застосування, алгоритм проведення занять із застосуванням методу конкретних ситуацій.

Мозкова атака: суть методу, умови ефективності мозкової атаки, основні принципи проведення, методичні рекомендації щодо застосування.

Тема 1.6. Дискусія як метод активізації пізнавальної діяльності учнів. Ігрові методи навчання економіки.

Дискусія, диспут, полеміка; критерії вибору теми дискусії, цілі навчальної дискусії, перебіг дискусії, види дискусії, «техніка акваріуму», «міжгрупове обговорення», «мозковий штурм», прес-конференція, аналіз та оцінка дискусії, переваги методу.

Дидактичні ігри, ділова гра, рольова гра, класифікація дидактичних ігор, етапи підготовки та проведення ігор.

Тема 1.7. Навчально-організаційні засади уроку з економіки. Діагностика успішності навчання

Особливості комбінованого уроку з економіки, ефективні прийоми перевірки домашнього завдання: економічний диктант, тест, завдання на картках; мотивація як запорука успішного засвоєння нової теми, прийоми «Асоціація», «Мікрофон»; методи і форми вивчення нового матеріалу, особливості шкільної лекції; прийоми закріплення: «Джигсоу», «Сенкан», «Есе», «Кубування».

Контроль як функція управління; види і методи контролю; зворотний зв'язок; якість знань, успішність навчання, вимоги до знань і вмінь; навчальні

досягнення за рівнями компетентності; етапи контролю: стандартизація цілей, оцінка, відмітка, облік; критерії оцінювання навчальних досягнень; рівні засвоєння бази знань, тест дидактичний, види тестів, рівні складності тестових завдань; економічний диктант, усне і письмове опитування; самостійна робота, контрольна робота, тематична та підсумкова атестація.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ БАЗОВИХ ТЕМ З ЕКОНОМІКИ

Тема 2.1. Методика вивчення теми «Взаємозв'язки економічних процесів і явищ»

Мотивація навчально-пізнавальної діяльності: застосування евристичної бесіди, розповіді для з'ясування необхідності знання основних економічних законів життя суспільства; методика формування та закріплення основних понять розділу - «економіка», «суспільне виробництво», «виробничі ресурси», «економічний кругообіг», «потреба», «споживче благо», «ефективність виробництва», «альтернативна вартість» та законів: «спадної граничної корисності», «оптимальної поведінки споживача», «економічної поведінки виробника».

Тема 2.2 Методика вивчення теми «Раціональна економічна поведінка виробника і споживача»

Мотивація навчально-пізнавальної діяльності. Методика формування основних понять теми: «економічні потреби», «піраміда потреб Маслоу» «корисність», «гранична корисність», закон спадної граничної корисності; роль графічної наочності в обґрунтуванні раціональної поведінки споживача; застосування кейс-методу для формування моделі власної споживчої поведінки учня.

Тема 2.3 Методика вивчення теми «Попит, пропозиція, ринкова ціна»

Мотивація навчально-пізнавальної діяльності. Методика формування знань з розділу: понять - «конкуренція», «попит», «пропозиція», «крива попиту», «ринкова ціна», «гроші», «підприємництво», «витрати і прибуток», «підприємницький дохід»; способи розв'язування задач, які розкривають суть дії ринкового механізму; методика проведення нестандартних уроків з окремих тем розділу.

Тема 2.4. Методика вивчення теми «Ринки виробничих ресурсів та доходи в ринковій економіці»

Мотивація навчально-пізнавальної діяльності. Розширення і поглиблення відомих з економічної географії понять, які пов'язані з ресурсним потенціалом

країни; методика обчислення основних макроекономічних показників; застосування різних режимів навчання (традиційного, активного та інтерактивного) до викладу змісту розділу.

Тема 2.5 Методика вивчення теми «Підприємницька діяльність»

Мотивація навчальної та пізнавальної діяльності. Застосування інтерактивного навчання для формування підприємницької компетентності учнів під час вивчення розділу. Методика проведення рольової гри «Я - підприємець».

Тема 2.6. Методика вивчення теми «Загальні результати національного виробництва»

Мотивація навчально-пізнавальної діяльності. Зв'язок змісту теми з економічною географією; інтегративний характер основних понять та методи їх формування. Методика обчислення основних макроекономічних показників: ВВП, ВНП, СФД. Проблемний виклад основних понять теми.

Тема 2.7. Методика вивчення теми «Економічні коливання, безробіття та інфляція»

Мотивація навчально-пізнавальної діяльності. Роль графічної наочності у розкритті циклічного характеру економіки. Методика формування та закріплення понять «економічні цикли», «безробіття», «зайнятість», «інфляція». Застосування математичних методів та методів критичного мислення (сенкан, есе) для закріплення для осмислення основних понять.

Тема 2.8. Методика вивчення теми «Державне регулювання економіки»

Мотивація навчально-пізнавальної діяльності. Методика проведення уроку-лекції на тему «Необхідність і цілі державного регулювання економіки». Методика проведення уроку-семінару «Інструменти фінансового регулювання», уроку-тренінгу «Сплачуємо податки».

Тема 2.9. Методика вивчення теми «Міжнародна торгівля, валютні відносини, рух капіталу між країнами»

Мотивація навчально-пізнавальної діяльності. Методика проведення інтегрованого уроку з математики (10 клас) та економіки. Застосування географічного закону територіального поділу праці для обґрунтування необхідності міжнародної торгівлі. Методика проведення уроку прес-конференції: «Засідання ради СОТ».

Формулювання спеціальних результатів із їх розподілом за модулями представлені нижче:

Модулі	Зміст програмного результату навчання
<p>Загальна методика навчання економіки в школі</p>	<p>Здобувач вищої освіти здатний</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ до засвоєння нових знань з педагогіки, оволодіння сучасними психолого-педагогічних і комунікаційними теоріями; ✓ до самоосвіти та набуття досвіду з теорії виховання; ✓ до використання сучасних методів навчання, пов'язаних із використанням ІКТ і STEM технологій: мультимедійне навчання; комп'ютерне програмоване навчання; інтерактивне навчання; дистанційне навчання; використання Інтернет-технологій; ✓ спілкуватися державною та іноземною мовами у відповідності до професійної ситуації; ✓ здійснювати формування дружного учнівського колективу у класі.
<p>Методика вивчення базових тем з економіки</p>	<p>Здобувач вищої освіти здатний</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ створювати та передавати нові ідеї навчання, генерувати інноваційні рішення відомих проблем або дослідницьких ситуацій; ✓ взаємодіяти у групі (класі), оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; ✓ проводити самооцінку та аналіз власних досягнень, здатність до самоосвіти та вдосконалення професійних навичок; ✓ застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями і студентами навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції освітнього процесу; ✓ здійснювати психолого-педагогічний супровід процесу навчання, проектувати цілісний освітній процес навчання, виховання та самовдосконалення учнів; ✓ до використання сучасних методів навчання, пов'язаних із використанням ІКТ і STEM технологій: мультимедійне навчання; комп'ютерне програмоване навчання; інтерактивне навчання; дистанційне навчання; використання Інтернет-технологій; ✓ спілкуватися державною та іноземною мовами у відповідності до професійної ситуації.

4. СТРУКТУРА ТА ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Технологічна карта навчальної дисципліни

на 2 семестр Види занять		Всього	Навчальні тижні																			
			Семестр 2 ^а									Семестр 2 ^б										
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Аудиторні	Лекції	36	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
	Практичні	36	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
	Лабораторні																					
	Індивідуальні																					
	Поточ. контр.						+										+					
	Контр.роб.(ТО)																					
	Модул. контр											M1										M2
	Захист курсов																					
	Захист лабор.																					
	Консультації																					
	Атестації																					
	Всього	72	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Самостійні	Курс. проект.																					
	Підгот. до зан	48	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3		
	Розрах.-граф.																					
	Консультації																					
	Екскурсії																					
Всього	45	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3		
Навчальне навантаження студентів	120	7	7	7	7	7	7	7	7	7	4	7	7	7	7	7	7	7	7	7	4	

Підсумковий контроль – диф.залік

4.2 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма навчання				
	усього	у тому числі			
		л	п	с.р.	Література
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Загальна методика навчання економіки в школі.					
Тема 1.1. Зміст і мета шкільної економічної освіти	7	2	2	3	
Тема 1.2. Засоби навчання в економічній освіті	7	2	2	3	
Тема 1.3. Інформаційно-репродуктивні методи на уроках економіки	7	2	2	3	
Тема 1.4. Теоретичні засади застосування активних методів навчання економіки. Методи і прийоми проблемного навчання	7	2	2	3	
Тема 1.5. Інтерактивне навчання на уроках економіки: робота в групах, кейс-метод, мозкова атака	11	4	4	3	
Тема 1.6. Дискусія як метод активізації пізнавальної діяльності учнів. Ігрові методи навчання економіки	11	4	4	3	
Тема 1.7. Навчально-організаційні засади уроку з економіки. Діагностика успішності навчання	7	2	2	3	
Разом за змістовим модулем 1	57	18	18	21	
Змістовий модуль 2. Методика вивчення базових тем з економіки.					
Тема 2.1. Методика вивчення теми «Взаємозв'язки економічних процесів і явищ».	7	2	2	3	
Тема 2.2. Методика вивчення теми «Рациональна економічна поведінка виробника і споживача»	7	2	2	3	
Тема 2.3. Методика вивчення теми «Попит, пропозиція, ринкова ціна»	7	2	2	3	
Тема 2.4. Методика вивчення теми «Ринки виробничих ресурсів та доходи в ринковій економіці»	7	2	2	3	
Тема 2.5. Методика вивчення теми «Підприємницька діяльність»	7	2	2	3	
Тема 2.6. Методика вивчення теми «Загальні результати національного виробництва»	7	2	2	3	
Тема 2.7. Методика вивчення теми «Економічні коливання, безробіття та інфляція»	7	2	2	3	
Тема 2.8. Методика вивчення теми «Державне регулювання економіки»	7	2	2	3	
Тема 2.9. Методика вивчення теми «Міжнародна торгівля, валютні відносини, рух капіталу між країнами»	7	2	2	3	
Разом за змістовим модулем 2	63	18	18	27	
Усього годин	120	36	36	48	

4.3. ТЕМИ СЕМІНАРІВ

з/п		ГОДИН
1.	Зміст і мета шкільної економічної освіти	2
2.	Засоби навчання в економічній освіті	2
3.	Особливості застосування традиційних методів на уроках економіки	2
4.	Методи і прийоми проблемного навчання	2
5.	Інтерактивне навчання на уроках економіки	4
6.	Дискусія як метод активізації пізнавальної діяльності учнів	4
7.	Навчально-організаційні засади уроку з економіки. Розробка конструктора уроку на задану тему	2
8.	Методика вивчення теми «Взаємозв'язки економічних процесів і явищ»	2
9.	Методика вивчення теми «Раціональна економічна поведінка виробника і споживача»	2
10.	Методика вивчення теми «Попит, пропозиція, ринкова ціна»	2
11.	Методика вивчення теми «Ринки виробничих ресурсів та доходи в ринковій економіці»	2
12.	Методика вивчення теми «Підприємницька діяльність»	2
13.	Методика вивчення теми «Загальні результати національного виробництва»	2
14.	Методика вивчення теми «Економічні коливання. Безробіття та інфляція»	2
15.	Методика вивчення теми «Державне регулювання економіки»	2
16.	Методика вивчення теми «Міжнародна торгівля»	2
	Разом	36

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Зміст і мета шкільної економічної освіти	3
2.	Засоби навчання в економічній освіті	3
3.	Особливості застосування традиційних методів на уроках економіки	3
4.	Методи і прийоми проблемного навчання	3
5.	Інтерактивне навчання на уроках економіки	3
6.	Дискусія як метод активізації пізнавальної діяльності учнів	3
7.	Навчально-організаційні засади уроку з економіки. Розробка конструктора уроку на задану тему	3
8.	Методика вивчення теми «Взаємозв'язки економічних процесів і явищ»	3
9.	Методика вивчення теми «Раціональна економічна поведінка виробника і споживача»	3

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
10.	Методика вивчення теми «Попит, пропозиція, ринкова ціна»	3
11.	Методика вивчення теми «Ринки виробничих ресурсів та доходи в ринковій економіці»	3
12.	Методика вивчення теми «Підприємницька діяльність»	3
13.	Методика вивчення теми «Загальні результати національного виробництва»	3
14.	Методика вивчення теми «Економічні коливання. Безробіття та інфляція»	3
15.	Методика вивчення теми «Державне регулювання економіки»	3
16.	Методика вивчення теми «Міжнародна торгівля»	3
Разом		48

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Метою індивідуального завдання є формування вмінь виконувати методичний аналіз навчального матеріалу теми, задавати на конструктивному рівні цілі вивчення всієї теми та цілі уроку, планувати вивчення теоретичного матеріалу за обраною темою, формувати методику вивчення економічних понять, проектувати контроль знань та різноманітні види самостійної та позакласної роботи учнів.

Виконання індивідуального завдання передбачає наступні розробки:

1. Постановка цілей навчання теми. При цьому необхідно скласти загальний опис цілей вивчення теми, сформувані перелік видів діяльності учнів за обраною темою через уміння та сформувані навички через систему вправ, які складаються з різнорівневих завдань за поданими вміннями.

2. Планування вивчення теоретичного матеріалу.

3. Методика формування поняття. Описати методику формування одного поняття з урахуванням наступних етапів: введення, засвоєння, застосування.

4. Складання плану-конспекту одного з уроків за обраною темою.

№	Теми для написання індивідуальної роботи
1.	Економічна культура як освітня мета і чинник суспільного прогресу.
2.	Порівняльний аналіз програм і підручників з шкільного курсу економіки. Створення дидактичних засобів з економіки.
3.	Методика проведення практичних робіт з економіки.
4.	Моделювання проблемних ситуацій і проблемний виклад економіки.
5.	Застосування інтерактивних методів на уроках економіки.
6.	Методика проведення навчальної дискусії на уроках економіки.
7.	Підготовка вчителя до уроку економіки. Розроблення конструктора комбінованого уроку.
8.	Ділова гра: проведення уроку на вибрану тему.
9.	Розробка план-конспекту виховної години з економіки для класного керівника 10-го класу
10.	Методика складання сценарію позакласного заходу у 10-му класі
11.	Формування задач з економіки для вирішення їх на уроках інформатики
12.	Мета, зміст та організація економічної підготовки учнів.
13.	Типи та структура уроків у класах різного спрямування
14.	Ігрові (ролеві) проекти на уроках основи економіки
15.	Розроблення проекту, спрямованого на оздоровлення довкілля
16.	Роль моделюючих вправ у засвоєнні матеріалу з основ економічних знань
17.	Комп'ютерні технології та їх роль у навчальному процесі з економіки

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі застосовуються лекції з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН, практичні заняття, самостійна та індивідуальна роботи.

Серед методик та форм навчання даного курсу слід визначити такі *методики викладання*: методика проблемного навчання та евристичне навчання; *форми навчання*: аналітичні і проблемні лекції та дискусії, головна мета яких полягає розвитку у студентів логічного та самостійного осмислення додаткового матеріалу, який стосується сучасних процесів розвитку світової економіки; *методики навчання*: кейс-метод, презентації, міні-проекти, які готують студенти самостійно та презентують для присутніх.

Практичні заняття плануються для кожної теми дисципліни і включають такі напрями роботи: підготовку до практичних занять за вказаним планом; виконання контрольних завдань; виконання завдань дослідницького характеру; критичний огляд наукових публікацій за обраною проблематикою; тренінги; рольові та ділові ігри; презентація результатів дослідження на задану тематику, у т. ч. виступ на конференціях. Доцільні методи навчання: мозкові атаки, метод проектів, рольові та дидактичні ігри, евристичні бесіди та ін.

Мета проведення лекцій полягає в ознайомленні студентів з теоретичними знаннями з економіки та методики проведення уроків з економіки.

8. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1 Критерії оцінювання. Критерієм успішного проходження підсумкового оцінювання є досягнення мінімального порогового балу. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється на основі використання модульно-рейтингової системи оцінювання.

8.2. Засоби оцінювання. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання за даним курсом є усні опитування на практичних та лекційних заняттях, тестові завдання, реферати, доповіді, есе, індивідуальні завдання, письмові контрольні роботи.

8.3. Питання для перевірки засвоєння матеріалу:

1. Розкрийте сутність поняття «Економічне виховання».
2. Охарактеризуйте основні цілі економічної освіти молоді.
3. Дайте характеристику місця предмету «Основи економіки» у Типових навчальних планах.
4. Економічне виховання учнів шкіл.
5. Розкрийте основні розділи програми курсу основ економіки.
6. Охарактеризуйте об'єкт вивчення методики основ економічних знань.
7. Обґрунтуйте завдання навчання учнів основ економіки.
8. Обґрунтування змісту навчального матеріалу.
9. Розкрийте сутність навчального процесу.
10. Обґрунтуйте потреби знань та вмінь майбутнього вчителя.
11. Розкрийте сутність методів педагогічного дослідження.
12. Емпіричні методи педагогічного дослідження.
13. Педагогічне спостереження.
14. Педагогічний експеримент.
15. Вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду.
16. Охарактеризуйте теоретичні методи дослідження.
17. У чому полягає сутність принципів науковості і достовірності у навчанні.
18. Якими шляхами можна реалізувати принципи науковості і достовірності на уроках основ економіки.
19. Охарактеризуйте принципи систематичності і послідовності у навчанні.
20. Доведіть необхідність застосування на уроках основ економіки принципу свідомості та активності учнів.
21. Охарактеризуйте методичні прийоми поєднання слова вчителя і наочності у процесі вивчення основ економіки.
22. Розкрийте шляхи реалізації принципу міцності засвоєння знань.
23. Які основні вимоги ставить перед учителем принцип єдності навчання і виховання.
24. Які загальні вимоги ставлять до уроку основ економіки.
25. Основні етапи уроку основ економіки.
26. Розкрийте типи уроків основ економіки.
27. Охарактеризуйте основні вимоги до складання плану уроку.

28. Вимоги до складання плану проведення практичної роботи.
29. Розкрийте особливості організації і проведення екскурсій.
30. Охарактеризуйте особливості проведення конкурсів та олімпіад з економіки.
31. Розкрийте поняття «методи навчання».
32. Сутність поняття «прийоми навчання».
33. Дайте класифікацію методів навчання.
34. У чому полягає відмінність методів від прийомів навчання.
35. Охарактеризуйте методи викладання навчального матеріалу.
36. Які вимоги ставляться до пояснення і розповіді.
37. Розкрийте особливості підготовки і проведення лекції.
38. Розкрийте структуру семінарського заняття.
39. Охарактеризуйте методи самостійної роботи учнів.
40. Які вимоги ставляться до добору економічних задач.
41. Охарактеризуйте типи проблемних ситуацій.
42. Дайте характеристику проєктивної технології викладання навчального матеріалу з основ економічних знань.
43. Які основні вимоги ставляться до проєктивної технології навчання
44. Охарактеризуйте типи проєктів.
45. Які основні переваги інтерактивних методик над традиційними методами навчання.
46. Основні недоліки інтерактивних методик навчання.
47. У чому принципова різниця між діловими іграми і моделюючими вправами.
48. Охарактеризуйте метод «мозкового штурму» і порядок його проведення.
49. У чому полягає сутність кооперативного навчання.
50. Розкрийте сутність переваг і недоліків кооперативного навчання у порівнянні з традиційними формами навчання.
51. Охарактеризуйте дидактичні завдання системи обміну знань і умінь учнів.
52. Розкрийте основні етапи обліку навчальних досягнень учнів.
53. Охарактеризуйте форми перевірки навчальних досягнень учнів.
54. Розкрийте послідовність індивідуального опитування учнів.
55. Розкрийте особливості тематичного оцінювання навчальних досягнень учнів.
56. Що таке педагогічний тест.
57. Охарактеризуйте тестові завдання закритого і відкритого типу.
58. Охарактеризуйте рівні навчальних досягнень учнів за 12-бальною системою оцінювання знань та вмінь.
59. Розкрийте критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з основ економічних знань за 12-ти бальною системою оцінювання знань та вмінь.
60. Чим відрізняються завдання четвертого рівня навчальних досягнень учнів від третього.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Від заняття або контрольного заходу	Балів за одно заняття або контрольний захід	За семестр		До 1-й атестації	
		кількість занять або контрольних заходів	сума балів	кількість занять або контрольних заходів	сума балів
Індивідуальне завдання	8	5	40	3	24
Підготовка есе, доповіді з оформленням реферату	20	1	20	-	-
Модул.контр.	20	2	40	1	20
Всього			100		44

За участь у науковій роботі, вивчення спеціальної літератури і поглиблене вивчення курсу студенту можуть призначатися додаткові бали, але не більше ніж 10 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
75-89	добре	
55-74	задовільно	
0-54	незадовільно	не зараховано

10. ПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ НА ЗАЛІК

1. Економіка як навчальна дисципліна - це:

- a) Широкий комплекс різнопланової інформації, що має свій понятійний апарат, свої категорії, закони, власну систему алгоритмів розв'язування найрізноманітніших задач
- b) Дослідження і пізнання фактів, принципів і теоретичних закономірностей, що визначає економічну політику держави
- c) Вивчення й оцінки ефективності господарювання на різних рівнях, у різноманітних конкретних умовах
- d) Система знань про методи ефективного господарювання

2. Що є об'єктом дослідження економіки як науки?

- a) Суспільне виробництво в усіх його проявах;
- b) Розширене відтворення;

- c) Процес господарювання суб'єктів підприємницької діяльності
- d) Результати господарської діяльності всіх суб'єктів господарювання

3. До якої групи засобів навчання належать підручники, задачники, роздаткові матеріали?

- a) Операційні
- b) Контрольні
- c) Інформаційні
- d) Всі відповіді вірні

4. При виборі методів навчання враховують вплив таких особливостей груп:

- a) Вікових
- b) Фахових
- c) Практичних
- d) Психологічних

5. Обсяг знань, передбачений навчальною програмою, його повнота, глибина і міцність засвоєння, вміння виражати знання в усній і письмовій формі - це:

- a) Кількість знань
- b) Якість знань
- c) Міцність знань
- d) Оцінка знань

6. Обов'язковий документ, що містить у собі дані про обсяг дисципліни (у годинах) перелік тем та видів занять, дані про підсумковий контроль - це:

- a) Робоча програма
- b) Тематичний план
- c) Навчальна програма
- d) Орієнтовно-тематичний план

7. Будь-яка група людей, які є прихильниками загальної мети та є залежними від спільних зусиль у досягненні цієї мети - це:

- a) Бригада
- b) Компанія
- c) Колектив
- d) Команда

8. Хто є автором методу «Мозкового штурму»?

- a) Дж. Кришнамутрі
- b) Дейл Карнегі
- c) Алекс Озборн
- d) Василь Сухомлинський

9. Які є недоліки у письмовій формі контролю успішності навчання з економіки?

- a) Великі витрати часу викладача на підготовку завдань і матеріалів, а також на перевірку великі витрати часу на підготовку матеріалів, необхідність наявності відповідної техніки і вільне володіння нею
- b) Складно контролювати участь усіх студентів
- c) Всі відповіді вірні

10. Що є предметом економіки?

- a) Економічні зв'язки і відносини у сфері суспільної діяльності
- b) Валовий національний продукт
- c) Золотовалютний запас країни

d) Суспільні відносини у сфері виробництва продукції та надання послуг

11 Економіка - це:

- a) Всі відповіді вірні
- b) Наука, що вивчає об'єктивні закони і категорії суспільного виробництва, розподілу, обміну і споживання
- c) Система знань про методи ефективного господарювання
- d) Суспільна наука, яка описує і аналізує вибір суспільства за обмежених ресурсів для задоволення потреб

12 Постава, одяг, грим, зачіска, міміка, пантоміміка - це:

- a) Культура зовнішнього вигляду вчителя
- b) Педагогічна техніка
- c) Техніка самоуправління вчителя
- d) Особисті якості

13 Професійне спілкування учителя з усіма учасниками навчально-виховного процесу, яке спрямоване на створення оптимальних умов для здійснення мети, завдань виховання і навчання - це:

- a) Процес навчання
- b) Комунікативні здібності
- c) Діалог
- d) Педагогічне спілкування

14 Гучність голосу, багатство інтонації, чітка дикція, необхідний темп, ритм, тональність - це:

- a) Культура мовлення
- b) Техніка мовлення вчителя
- c) Техніка самопочуття
- d) Техніка педагогічного спілкування

15 Виявлення позитивного або негативного ставлення викладача до результатів діяльності учнів - це:

- a) Форма оцінювання
- b) Форма заохочення
- c) Стимулювання
- d) Форма контролю

16 Що не відповідає педагогічним вимогам при здійсненні контролю?

- a) Одноманітність форм контролю
- b) Об'єктивність перевірки і оцінювання
- c) Систематичність і однаковість вимог
- d) Всебічність перевірки, гласність

17. Об'єктивні характеристики праці викладача, які визначаються здатністю належно виконувати певні дії, засновані на доцільному використанні раніше набутого досвіду, певних знань, навичок, яка є важливою складовою професійної компетентності - це:

- a) Педагогічний імідж викладача
- b) Педагогічні здібності
- c) Професійні педагогічні вміння
- d) Педагогічна база знань

18. Вищий рівень досконалості педагогічної діяльності, що виявляється в реалізації наперед запланованих цілей через відповідну організацію навчального процесу і розв'язання педагогічних завдань - це:

- a) Виробнича майстерність

- b) Педагогічна культура
- c) Педагогічний взірець
- d) Педагогічна майстерність

19. Професійна компетентність, педагогічна техніка, педагогічні здібності - є складовими:

- a) Педагогічної освіти
- b) Педагогічної майстерності
- c) Педагогічного інтелекту
- d) Педагогічного досвіду

20. Науково обґрунтована, організаційно оформлена, комплексна програма взаємодії учителя та учнів у навчальному процесі, в основі якої є методична система, що визначається метою навчання і гарантує досягнення запланованих результатів навчальної діяльності - це:

- a) Технологія навчання
- b) Система навчання
- c) Наукова робота
- d) Програма навчання

21. Метод вибору послідовних, оптимальних рішень в умовах, що імітують реальну господарську практику - це:

- a) Практична гра
- b) Ділова гра
- c) Навчальна гра
- d) Ігровий кейс

22. Метод навчання, за яким учням пропонують проаналізувати реальну життєву ситуацію - це:

- a) «Мозковий штурм»
- b) «Вулик»
- c) «Кейс-метод»
- d) Метод рольових триад

23. Які бувають види дискусій?

- a) Всі відповіді вірні
- b) Круглий стіл
- c) Форум
- d) Техніка акваріуму

24. Гостра, непримиренна суперечка, за умов якої учасники часто залишаються на своїх позиціях, хоча і прагнуть залучити супротивника на свій бік - це:

- a) Диспут
- b) Полеміка
- c) Дискусія
- d) Форум

25. Який тип навчання передбачає творчу, самостійну працю людини?

- a) Репродуктивний
- b) Проблемний
- c) Презентаційний
- d) Продуктивний

26. Скільки існує рівнів складності тестових завдань?

- a) Чотири
- b) Три

- c) Два
- d) П'ять

27. За якої форми контролю успішності навчання з економіки використовуються такі засоби, як таблиці, плакати зі схемами, діаграми, інші види наочності?

- a) Усний
- b) Письмовий
- c) Автоматизований
- d) Модульний

28. Які види діяльності за III рівнем складності необхідно виконати згідно Вимог до завдань для контролю успішності з економіки?

- a) Всі відповіді вірні
- b) Дати визначення, оцінити правильність твердження, закінчити визначення, встановити відповідність
- c) Уміння вибрати із запропонованого та назвати ґрунтуються на неусвідомленому сприйнятті навчального матеріалу, вмінні відрізнити, розпізнавати факти, поняття тощо
- d) Скласти характеристику за типовим планом, описати явище, об'єкт за допомогою різних джерел інформації, класифікувати, визначати головні й другорядні риси

29. Спостереження, усне опитування, письмовий та тестовий контроль, самоконтроль - це:

- a) Форми контролю
- b) Функції контролю
- c) Види контролю
- d) Етапи контролю

30. Які є види контролю за частотою проведення?

- a) Вхідний, поточний, завершальний
- b) Фронтальний, індивідуальний
- c) Попередній, поточний, тематичний
- d) Навчальний, виховний, розвиваючий

31. Який критерій оцінювання навчальних досягнень учнів за 12- бальною системою відповідає 10 балам?

- a) Учень виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї
- b) Учень володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
- c) Учень вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці
- d) Учень виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вмів самостійно здобувати знання

32 Сукупність наукових понять, їх властивостей, статистичних відомостей разом із взаємозв'язками між ними - це:

- a) Опорно-інформаційна схема
- b) Рисунок
- c) Конспект
- d) Структурно-інформаційна схем

33 Які засоби навчання призначені для ефективного виконання навчальних вправ в аудиторній і позааудиторний час формувати практичні навички?

- a) Операційні
- b) Інформаційні

- c) Контрольні
- d) Ситуаційні

34. За класифікацією навчальних посібників виділяють такі групи засобів навчання:

- a) Підтвердження, з'ясування, контрольні
- b) Мотиваційні, ситуаційні, операційні
- c) Для образного мислення, для сприйняття, для творчості
- d) Інформаційні, операційні, контрольні

35. Спеціально організоване під час навчальної роботи й підпорядковане її завданням застосування реальних об'єктів, явищ діяльності або їх зображень - це:

- a) Довідковий матеріал
- b) Ситуаційне завдання
- c) Наочність
- d) Всі відповіді вірні

36. Які завдання використовують при організації самостійної роботи?

- a) Емоційні, розумові, вольові, психомоторні, робочі
- b) Вправа, питання, задачі, ребуси, кросворди
- c) Складні, прості, комбіновані
- d) Закриті, відкриті

37. Передача та засвоєння знань, способів діяльності, досвіду мислення і досвіду соціального навчання - це:

- a) Процес навчання
- b) Виробничий процес
- c) Процес виховання
- d) Активна діяльність

38. Здійснюючи педагогічний аналіз заняття, викладач формулює загальні висновки про ефективність його проведення за такими пунктами:

- a) Освітнє й виховне значення заняття
- b) Позитивні, сильні аспекти заняття, його недоліки
- c) Поради стосовно уникнення недоліків, до якої додаткової літератури звернутися, з чийм досвідом ознайомитися
- d) Всі відповіді вірні

39. За яким методом навчання учитель створює проблемну ситуацію, формулює проблему, а учні самостійно її розв'язують?

- a) Евристичний
- b) Пошуковий
- c) Ситуаційний
- d) Проблемний

40. Вид навчального заняття, коли викладач організовує детальний розгляд учнями окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання сформульованих завдань - це:

- a) Лабораторне заняття
- b) Семінарське заняття
- c) Практичне заняття
- d) Лекційне заняття

41. Які уроки не відносять до класифікації за дидактичним завданням?

- a) Проблемні

- b) Комбіновані
- c) Вивчення нового матеріалу
- d) Повторювально-узагальнюючий

42. Що необхідно вміти при підготовці до викладання?

- a) Визначати основні питання теми
- b) Максимально ефективно використовувати час
- c) Письмово викладати матеріал, використовуючи різні способи записів
- d) Всі відповіді вірні

43. Назвіть переваги лекції над самостійною роботою з підручником?

- a) Всі відповіді вірні
- b) Живе слово, інтонації, міміка та жести викладача створюють неповторне емоційне забарвлення, справляють емоційний вплив на слухача.
- c) Дає можливість економити час
- d) Має професійно-педагогічне значення для тих суб'єктів, які готуються до професійної діяльності викладача

44. Як поділяють уроки і лекції за структурою?

- a) Вступні, тематичні, заключні, оглядові, установчі
- b) Початкові, поточні, заключні
- c) Тематичні, нетематичні
- d) Навчальні, виховні, загальні, комбіновані

45. За якого типу економічного мислення людина розглядає навколишню діяльність крізь призму своїх особистих цілей та інтересів?

- a) Наукового
- b) Побутового
- c) Повсякденного
- d) Загального

46. Активна спроможність спеціаліста реалізувати всі компоненти діяльності, яка зумовлюється його знаннями, навичками, уміннями, а також здібностями та психічними властивостями - це:

- a) Особистісна компетентність
- b) Соціальна компетентність
- c) Методична компетентність
- d) Професійна компетентність

48. Традиційна педагогіка визначає урок, як:

- a) Організаційна форма навчальної роботи, за якої вчитель у рамках встановленого часу з постійним складом учнів однакового віку за розкладом вирішує навчально-виховні завдання
- b) Форма шкільної роботи за якою вирішуються встановлені Міністерством освіти навчально-виховні завдання
- c) Організаційна форма навчальної та виховної аудиторної роботи у молодшій школі
- d) Всі відповіді вірні

49. Що повинно бути підґрунтям для вивчення Методики викладання економіки?

- a) Знання з економіки
- b) Знання з основ психології та вікової психології
- c) Знання з основ педагогіки та педагогічна майстерність
- d) Всі відповіді вірні

50. Здатність засвоїти економічні знання, використати їх у практичному житті, формувати

моделі економічної поведінки - це:

- a) Здібності до навчання
- b) Бажання вчитися
- c) Економічне мислення
- d) Економічна освіта

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Аксьонова О. В. Методика викладання економічних дисциплін [Текст]: навч. посібн. / О.В. Аксьонова. - К.: КНЕУ, 2006. - 708 с.
2. Балягіна І. А., Богорад М. А., Ковальчук Г. О. Методика викладання економіки: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. - К. : КНЕУ, 2006. - С. 27-30.
3. Бобров В. Г., Ковальчук Г. О., Мельничук В. Г. та ін. Економіка: Програма / Економіка: Програми для загальноосвітніх навчальних закладів 6-11 класи. - К., 2006. - С. 71-89.
4. Бондарева Н.Ф. Економіка. 10 клас. Методичний посібник до підручника Г. О. Ковальчук, В. Г. Мельничука, В. О. Огнев'юка. - Х.: Вид. Група «Основа», 2008. - 224 с.
5. Вачевський М. В., Скотний В. Г., Мадзігон В. М. та ін. Основи економічних знань. 10-11 клас. Підручник. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 536 с.
6. Жовтанецький О., Чуба Н. Цікава економіка: Навч. посібник. 2-ге видання, доповн. та уточн. - Львів: Апріорі, 2010. - 408 с.
7. Загальна економіка: Підручник / І. Ф. Радіонова та ін. За ред. І. Ф. Радіонової. - 3-тє вид., доп. і перероб. - Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2002.
8. Ковальова К. І., Ковальов В. В. Методика викладання економіки в школі: навч. посіб. - К.: Вид-во Ліра-К, 2012. - 184 с.
9. Ковальчук Г. О. Активізація навчання в економічній освіті: Навч. посіб. Вид. 2-ге, доп. - К.: КНЕУ, 2005. - С. 97-108.
10. Крупська Л. П., Тимченко І. Є., Чорна Т. І. Економіка. 10 клас. Профільний рівень: Підручник для загальноосвітніх навчальних закладів. - Х.: Вид-во «Ранок», 2010. - 256 с.
11. Крупська Л.П., Пархоменко І.М., Кириленко М.М., Тимченко І.Є. Моя економіка. Методичні рекомендації для вчителів економіки. – Київ, 2000. – 220с.
12. Махамат С.В. Економіка.10 клас. Профільний рівень: Розробка уроків - Х.: Вид-во «Ранок», 2010. - 464 с.
13. Мельничук В.Г., Ковальчук Г.О., Огнев'юк В.О. Економіка: Підручник для 10 класу. - К.: «Навчальна книга», 2005. – 256 с.
14. Усі уроки економіки: 10 клас / Упоряд. Н.С. Макарова. - Х.: Вид. група «Основа», 2006. - 288 с.

Допоміжна

15. Булавенко С. Застосування методики критичного мислення на уроках економіки // Географія та основи економіки в школі. - 2004. - № 1. - С. 17-19.
16. Гушлей Й.М., Вітелко І.М. Загальна методика викладання основ економіки: Пробний навчальний посібник. – Тернопіль: Астон, 2004. – 108с.
17. Горленко Г.О. Методичний посібник для вчителя до Збірника задач з економіки. Вид.

2-е. - Кам'янець Подільський: Абетка Нова, 2003. - 116 с.

18. Димарчук Т. В. Застосування інтерактивних методів при вивченні економіки // Економіка в школах України. - 2006. - №11. - С.19-22.

19. Збірник задач з економіки: Навчальний посібник для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням економіки / Упорядник Горленко Г. О. Вид.2-е. - Кам'янець Подільський: Абетка Нова, 2002. - 168 с.

20. Квартіна Б. О. Розвиток життєвої компетентності на уроках з основ економіки // Економіка в школах України. - 2007. - №10. - С.10.

21. Махотін Д. А. Інтерактивне навчання на уроках економіки // Економіка в школах України. - 2008. - №7. - С. 30-32.

22. Моя економіка: Підручник для 8-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням економіки та для учнів 10-х класів загальноосвітніх і гуманітарних профілів. / М.М. Кириленко та ін. – К.: А.П.П., 2001. – 320с.

23. Основи економіки: Програми для загальноосвітніх навчальних закладів загальноосвітнього, природничо-математичного та технологічного напрямів навчання. – К.: Шкільний світ, 2001. – 47с.

24. Політило М. Ф. Використання інформаційних схем на уроках економіки // Економіка в школах України. - 2006. - №№ 9-12.

25. Практикум з економіки для 10-11 класів / упор. Горленко Г.О., «Абетка Нова», 2005.

26. Практикум з економіки для 10-11 класів: Посібник для вчителів / упор. Горленко Г.О., «Абетка - Нова», 2005.

27. Сухова О.С. Навчання на уроках економіки? Легке, цікаве, успішне! // Економіка в школах України. - 2008. - №1. - С.15-21.

28. Сидоренко О. Ситуаційна методика навчання: теорія і практика / О. Сидоренко, В. Чуба. - К.: Центр інновацій та розвитку, 2001. - 256 с.

29. Терентьева Н. О. Методика викладання економічних дисциплін у вищій школі [Текст]: навч. посібн. / Н. О. Терентьева, В.В. Кузьменко. - Херсон: РПО, 2010. - 150 с.

Методичне забезпечення

30. Загребельний С. Сучасний урок економіки // Посібник для студентів математичних спеціальностей педагогічних та класичних університетів. — Краматорськ : ДДМА, 2020.

31. Загребельний С. Конспект лекцій по сучасному уроку економіки // Посібник для студентів математичних спеціальностей педагогічних та класичних університетів. — Краматорськ : ДДМА, 2020.

32. Загребельний С. Сучасний урок економіки: методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи для студентів спеціальності 014 Середня освіта (математика) — Краматорськ : ДДМА, 2021.

Інформаційні ресурси

33. База шкільних підручників онлайн <https://gdz4you.com/pidruchnyky/>

34. Газета «Бізнес»: www.business.kiev.ua

35. Державна податкова адміністрація: www.sta.gov.ua

36. Державний комітет статистики України: www.ukrstat.gov.ua

37. Діловий центр України: www.bc.kiev.ua/index.html

38. Інститут економічних досліджень та політичних консультацій: www.ier.kiev.ua

39. Ліга Бізнес: www.business.liga.net

40. Міжнародний валютний фонд: www.imf.org

41. Міжнародний інститут порівняльного аналізу: www.icaei.org.ua

42. Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України:

www.mi.kmu.gov.ua

43. Міністерство фінансів України: www.minfin.gov.ua
44. Національний банк України: www.bank.gov.ua
45. Організація з економічного співробітництва і розвитку: www.oecd.org
46. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України: <https://www.mon.gov.ua>,
<https://mon.gov.ua/ua/tag/zagalna-serednya-osvita>
47. Світова організація торгівлі: www.wto.org
48. Статистика по Європі: www.europa.eu.int/comm/eurostat